

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 13P/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220200317
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2020:6220200317.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom JUDr. Tomášom Minárikom v právnej veci navrhovateľky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. K.W. XXX/X, XXX XX I., proti druhému manželovi: S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. XXX, t.č. Ústav na výkon väzby a ÚVTOS Banská Bystrica, za účasti Z. D., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu: D. D., E.. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš ako kolíznym opatrovníkom, na čas po rozvode, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

I. Súd konanie o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti z a s t a v u j e.

II. Maloleté dieťa sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti navrhovateľky.

III. Druhý manžel je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. t., a to vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 01. 08. 2020.

IV. Zročné výživné od 01. 08. 2020 do 25. 09. 2020 na maloletého vo výške 58,84 Eur súd druhému manželovi povoľuje splácať v pravidelných splátkach vo výške 10,- Eur, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné, s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

V. Súd manželstvo C. D., nar. XX. XX. XXXX a S. D., nar. XX. XX. XXXX uzavreté dňa XX. XX. XXXX, ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu S. vo zv. X roč. XXXX na str. XX pod poradovým číslom X r o z v á d z a.

VI. Maloleté dieťa sa na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

VII. Druhý manžel je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z., vždy od 25. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva.

VIII. Styk druhého manžela s maloletým dieťaťom sa n e u p r a v u j e.

IX. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

O d ō v o d n e n i e:

1. Návrhom podaným na tunajší súd dňa 19.2.2020, ktorý je súdom vedený pod sp. zn. 13P/19/2020, v znení jeho doplnenia na pojednávaní sa navrhovateľka domáhala rozvodu svojho manželstva s druhým manželom a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. D. D., nar. XX.XX.XXXX (t.č. vo veku 17 r.) na čas po rozvode tak, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľky, druhý manžel bude zaviazaný prispievať na jeho výživu výživným v sume 50 Eur a súd styk s druhého manžela s mal. upravovať nebude. Svoj návrh odôvodnila tým, že v manželstva bola týraná viac ako 21 rokov, manžela sa veľmi bojí a má k nemu odpor.

2. Dňa 3.3.2020 podala navrhovateľka na tunajší súd aj návrh (vedený pod sp. zn. 14P/27/2020), ktorým sa domáhala, aby súd mal. D. zveril na čas do právoplatného rozvodu manželstva do jej osobnej starostlivosti a aby zaviazal otca maloletého prispievať na jeho výživu mesačne sumou vo výške 10 EUR.

3. Dňa 20.5.2020 podal Z. D., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX na tunajší súd návrh (vedený pod sp. zn. 13P/54/2020), ktorým sa domáhal, aby súd mal. D. zveril do jeho náhradnej osobnej starostlivosti a aby zaviazal oboch rodičov maloletého prispievať na jeho výživu minimálnym výživným. Predmetný návrh odôvodnil tým, že je krstným otcom maloletého, že matka v súčasnosti o mal. neprejavuje žiadny záujem a maloletý sa od februára 2020 nachádza v jeho domácnosti. Má k maloleťmu dobrý vzťah a aj maloletý k nemu a má tiež potrebné zdravotné predpoklady, či osobné vlastnosti na to, aby náhradnú osobnú starostlivosť o mal. zvládol.

4. Uznesením č. k. 13P/19/2020-27 zo dňa 28. 5. 2020 súd spojil veci pred ním vedené pod sp. zn. 13P/19/2020, 14P/27/2020 a 13P/54/2020 na spoločné konanie, ktoré bude vedené ďalej pod sp. zn. 13P/19/2020.

5. Druhý manžel a ani kolízny opatrovník za k podaným návrhom písomne nevyjadrili.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 25. 9. 2020.

7. Druhý manžel sa na pojednávanie napriek tomu, že bol riadne predvolaný, bez ospravedlnenia nedostavil. S poukazom na §§ 30 a 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) v zmysle ktorých po začatí konania postupuje súd tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, a to aj vtedy, ak sú účastníci nečinní, súd vec prejednal a rozhodol aj v neprítomnosti druhého manžela, ktorý žiadnym spôsobom záujem o toto konanie neprejavil.

8. Peter Kováč na uvedenom pojednávaní uviedol, že len chce, aby chlapec bol v poriadku. Keď sa rozhodol, že chce byť pri mame, Z. D. na podanom návrhu na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti nezotrval a tento vzal výslovne späť.

9. Matka na tomto pojednávaní zotrvala na svojom návrhu na rozvod manželstva a na následnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu tak, že maloletý bude zverený do jej osobnej starostlivosti: Tiež zotrvala na svojom návrhu pokiaľ sa jedná o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a súhlasila so zastavením konania o zverenie mal. do náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedla, že s maloleťm má dobré vzťahy, chce, aby bol pri nej nakoľko je jeho matkou. Osobitne uviedla, že mal. býva s ňou približne od 1. 8. 2020, dovtedy býval pri starkej na F., a to z toho dôvodu, že tam v tom danom čase chcel byť, nevedel spracovať to, že otec nastúpil na výkon trestu odňatia slobody.

10. Kolízny opatrovník sa v plnom rozsahu stotožnil s návrhom navrhovateľky a súhlasil aj so zastavením konania o náhradnej osobnej starostlivosti.

11. Vzhľadom k skutočnosti, že Z. D. vzal svoj návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti späť, s týmto späťvzatím súhlasila matka i kolízny opatrovník a zároveň súd nemal za to, že

by bolo potrebné v tomto konaní pokračovať (z dôvodov, ktoré budú bližšie uvedené v odsekoch nižšie), súd konanie o tomto návrhu podľa § 29 CMP zastavil.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a Z. D., zisťovaním názoru maloletého, sobášnym listom na č. I. 8, odpoveďou na lustráciu v REGOB na č. I. 9-12, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni na č. I. 13-15, odpoveďou na lustráciu v ZVJS zo dňa 23. 09. 2020, odpoveďou Sociálnej poisťovne na č. I. 45, odpoveďou ÚPSVaR Veľký Krtíš na č. I. 55-57 a rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 10T/32/2020-430 zo dňa 06. 07. 2020, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

13. Navrhovateľka pri svojom výsluchu uviedla, že pokiaľ sa jedná o manželstvo, tak asi len jeden rok žili v poriadku, kedy sa k nej druhý manžel dobre správal. Potom však začal holdovať alkoholu, venoval sa viac kamarátom ako rodine, začal ju biť, prehnane kontrolovať, neustále ju upodozrieval z nevery, čo však nebola pravda. Vystupňovalo sa to v roku 2011, kedy ho udala za týranie a on bol odsúdený. Potom však kvôli deťom zmenila svoju výpoveď a on bol ešte v tom roku v novembri prepustený. V decembri 2011 ju opätovne napadol, a to tak, že jej rozbil hlavu tanierom a situácia v domácnosti sa zhoršovala každým rokom, teda až do tých incidentov, ktoré viedli k tomu, že je momentálne právoplatne odsúdený a je vo výkone trestu odňatia slobody. Čo sa týka nejakej nevery, z ktorej ju manžel upodozrieval, toto nebola vôbec pravda. Až od 26. 02. 2020 si našla priateľa, teda v tom čase, kedy už druhý manžel bol vo výkone trestu odňatia slobody. S týmto priateľom navrhovateľka funguje dodnes. Vo februári 2020 musela opustiť manželský dom, nakoľko bola napadnutá plnoletým synom a švagrom. Prišla k rodičom a začala mať psychické problémy. Bola hospitalizovaná v Rimavskej Sobotě a momentálne chodí do psychiatrickej ambulancie MUDr. Farbiakovej. Berie lieky na spanie a upokojenie a odvtedy sa cíti dobre. Podľa MUDr. Farbiakovej to bol len chvilkový skrat. Pokiaľ sa jedná o maloletého, tento prišiel k nej 01. 08. 2020. Chodí na strednú školu do Želoviec, kde autobus stojí 1,70 Eur na deň, na stravu aj s navrhovateľkou vynaloží 200-250,- Eur, strava v škole ho stojí 6,- Eur, ošatenie na 3 mesiace asi 150,- Eur, kredit 10,- Eur mesačne, iné pravidelné výdavky maloletý nemá. Ona poberá celkovo sumu 267,- Eur, z toho prídavok na dieťa posielala staršiemu synovi. Je evidovaná na úrade práce, ale v súčasnosti je stále pracovne neschopná. Druhý manžel má základné vzdelanie, opakovane sa pokúsil o samovraždu, mal by užívať lieky na psychiku. Pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody dosahoval zárobok okolo 100 Eur mesačne. Pokiaľ sa týka jej osobných výdavkov, tak na bývanie prispieva rodičom 100,- Eur, Skylink platí 7,30 Eur a kredit 10,- Eur, na lieky minie 8,- Eur, ošatenie a drogériu si zakupuje príležitostne. V tej sume na bývanie sú čiastočne zahrnuté aj výdavky na stravu.

14. Maloletý na pojednávaní povedal, že býva momentálne v I. s matkou, a to približne jeden mesiac. Zatiaľ si tam nezvykol, ale pomerne mu to vyhovuje. Pre návrat k matke sa rozhodol sám, a to po tom, čo z F. odišiel aj jeho brat. S matkou neodišiel pôvodne preto, lebo sa pohádali z toho dôvodu, že matka dala otca do basy. Potom sa však maloletý s matkou udobril. Podľa názoru maloletého si otec ten trest trochu aj zaslúžil, ale podľa názoru maloletého sú na chybe obidvaja rodičia. Podľa jeho názoru sa matka vie o neho postarať, má všetko čo potrebuje, okrem jeho a matky tam býva ešte aj starká a starký. Momentálne navštevuje 3 ročník strednej školy, chcel by robiť automechanika. Podľa jeho názoru otec z výkonu trestu peniaze neposiela, písal mu však, že posielat' peniaze bude, keď sa dostane do roboty. Záverom uviedol, že by chcel byť zverený do starostlivosti matky.

XX. Z. D. pri výsluchu uviedol, že maloletý odišiel k matke v auguste, a to na základe vlastného rozhodnutia. Má na to právo. Dovtedy s ním žiadne výchovné problémy neboli nakoľko je to veľmi rozumný chlapec.

16. Odpoveďou na lustráciu v REGOB na č. I. 9 a 12, sobášnym listom, odpoveďou Sociálnej poisťovne na č. I. 45 a odpoveďou ÚPSVaR Veľký Krtíš na č. I. 55 - 57 spisu súd zistil, že manželia uzatvorili manželstvo dňa 25. 09. 1999, z tohto manželstva pochádzajú 3 deti, z ktorých jedno nie je plnoleté. Žiadny z manželov nie je prihlásený v registri Sociálnej poisťovne a ani poberateľom dávok sociálneho poistenia. Navrhovateľka poberá dávku v hmotnej núdzi v sume od 217,6 do 254,9 Eur a 2 x prídavok na dieťa. Druhý manžel dávky sociálnej pomoci nepoberá.

17. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 10T/32/2020-430 zo dňa 6.7.2020 bol druhý manžel právoplatne odsúdený za pokračovací zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), e), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, ktorého sa dopustil tak, že

- v dobe mesiaca november 2012 potom ako bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody až do 23. 01. 2020 spôsobil svojej manželke C. D. a svojim synom S. D. a maloletému D.K. fyzické a psychické utrpenie, a to tým spôsobom, že pod vplyvom alkoholu v rodinnom dome č. 136 v obci F., kde žili v spoločnej domácnosti, vyvolával u poškodených obavy z bitia, fyzicky ich napádal a to tak, že pod hrozbou ujmy na zdraví resp. zabitia ich opakovane najmenej raz za dva týždne udieral rukami po celom tele, manželke vykrikoval, že má milenca, v dome, kde bývali rozhadzoval rôzne potraviny, aby sa nemohli najesť, kde ich viackrát po tomto s vulgárnymi nadávkami vyhnal z domu len v tričku a teplákoch a potom sa museli vonku pred ním skrývať, čo má za následok psychické a fyzické týranie, ktoré jeho manželka nezvláda, ktoré konanie sa vystupňovalo tak, že

- dňa 20. 01. 2020 v čase okolo 16.00 h pod vplyvom alkoholu svoju manželku C. D. a svojich synov S. D. a maloletého D.E. po predchádzajúcich vulgárnych nadávkach vyhnal z domu na dvor a nechcel ich pustiť späť do vnútra domu a to iba v tenkom domácom oblečení, kde sa synom síce po čase podarilo nepozorovane vrátiť zozadu do domu, avšak jeho manželka len v tričku, mikine a teplákoch vonku mrzla a musela sa skrývať za chlievmi, kde sa prechádzala, aby vonku nezamrzla, pričom na ňu vykrikoval, nech zamrzne a zdochne a tak sa vonku zdržiavala až do 21.00 h, kedy zaspal a manželka nepozorovane vošla do vnútra a v tomto konaní pokračoval aj

- dňa 21. 01. 2020 v čase okolo 17.00 h svoju manželku C. D. a ich synov S. D. a maloletého D. opäť pod vplyvom alkoholu po predchádzajúcich vulgárnych nadávkach vyhnal z domu. kde synom sa po čase opäť podarilo nepozorovane do domu vrátiť, avšak jeho manželka iba v tenkom domácom oblečení musela byť vonku až do 21.00 h, kedy ju zavolať do vnútra a to len preto, aby mu spravila večeru a taktiež aj

- dňa 22. 01. 2020 okolo 12.00 h manželke C. D.F. pod vplyvom alkoholu začal vulgárne nadávať, pričom obed, ktorý navarila vyhodil von na dvor, manželku chytil za ruku a vytiahol ju na dvor, kde jej stále vulgárne nadával a vyhrážal sa jej zabitím, pričom jej prikázal, aby do maštale išla zapojiť elektrický kábel a keď to ona išla vykonať, tak do nej hodil plechovú bočnicu z vozíka o rozmere 1 x 0,2 metra, ktorá ju zasiahla do členka pravej nohy a spôsobila jej opuch členka, následkom toho konania sa začala jeho manželka báť o svoj život a vtedy vzal do rúk hliníkovú lopatu a kričal jej nech zmizne, lebo ju s lopatou zabije, kde manželke sa podarilo ujsť na zástavku SAD, kde sa nachádzal ich syn S. D., s ktorým potom ušla do obce S., kde u známych strávili noc a toto jeho konanie vyvrcholilo,

- dňa 23. 01. 2020 v čase okolo 14.00 h potom, ako sa jeho manželka C. D. z obce S. vrátila domov, kde hneď po príchode jej v spálni ich rodinného domu začal vulgárne nadávať ohľadom nevery, prikázal jej, aby mu spravila orálny sex, čo odmietla a tak jej opäť vulgárne vynadal, pričom sa spoločne presunuli do kuchyne, kde začal z chladničky vyhadzovať na zem jedlo a zo sporáka vylial z hrnca 20 litrov vriacej vody na nohy svojej manželky s tým, že ho nemá srať, lebo tam všetkých pozabíja a že nech prídu aj policajti, že on si ju odsedí aj 10 rokov, čím takto u svojej manželky vzbudil obavu o svoj život a zdravie, preto vybehla von z domu na lúku, odkiaľ zavolať policajtov, čím takto poškodenej C. D. spôsobil popálenie členka a nohy 1. a 2. stupňa na 0,4 % tela a pomliaždenie pravého členka kĺbu s dobou liečby 14 dní. Za uvedený zločin mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne. Výkon trestu by mal ukončiť dňa 23.1.2024.

18. Podľa ustanovenia § 23 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „ZR“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

19. Manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie (§ 18 ZR).

20. Podľa § 19 ods. 1 ZR o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

21. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákona. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že manželstvo, ktoré manželia uzatvorili dňa 25. 09. 1999, si toho času neplní žiadnu zo svojich funkcií, je trvalo a vážne rozvrátené a toho času len formálne. Druhý manžel sa totiž vychádzajúc z právoplatného trestného rozsudku, ako aj z výpovede samotnej navrhovateľky, voči navrhovateľke (i svojim deťom) dlhodobo (najmenej od r. 2012) dopúšťal konania, ktoré možno právne kvalifikovať ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), e), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, najmä tak, že manželke i svojim mal. deťom spôsoboval fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu a stresu a bezdôvodným odopieraním stravy, či bývania, za ktoré konanie bol navyše právoplatne odsúdený. Už uvedená skutočnosť je sama o sebe dôvodom, pre ktorý je nutné toto manželstvo rozviesť. V dôsledku právoplatného odsúdenia sa druhý manžel navyše nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde by mal byť ešte viac ako 3 roky, manželka má k nemu odpor a jej nezaujímam o obnovenie manželského spoluzitia je zvyraznený aj tým, že si po tom, čo bol jej manžel vzatý do väzby, našla priateľa, s ktorým je stále vo vzťahu. Uvedené manželstvo si tak neplní žiadnu zo svojich funkcií, zo strany druhého manžela nie je fyzicky možné, aby si plnil svoje manželské povinnosti a ich plnenie nie je možné reálne očakávať ani od navrhovateľky. Preto súd dospel k záveru, že sú splnené hmotnoprávne podmienky na to, aby toto manželstvo podľa § 23 ZR rozviedol.

22. Podľa § 24 ods. 1 ZR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

23. Podľa § 25 ods. 1 ZR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

24. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť (ust. § 25 ods. 2 ZR).

25. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (ust. § 75 ods. 1 ZR).

27. Pokiaľ sa jedná o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, tu súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že hoci z § 24 ods. 1 ZR vyplýva, že v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, a z § 100 CMP tiež to, že s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode, z čoho teda možno jednoznačne vyvodit', že konanie o rozvod manželstva je spojené s konaním o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode zo zákona, na druhej strane z uvedeného vyvodit' nemožno, že by s takýmto konaním nemohlo byť spojené i iné konanie (hoci nie priamo zo zákona). Uvedené možno vyvodit' z ust. § 166 CSP, v zmysle ktorého v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie také konania, ktoré pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán a na druhej strane, ak sa v žalobe uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo

ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd konanie spojil, súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie. Z uvedeného vyplýva, že strane sporu (či účastníkovi konania) nič nebráni podať na súd žalobu (návrh) v ktorých si uplatňuje viaceré nároky a je len na úvahe súdu, či v záujme hospodárnosti konania takéto veci bude viesť spoločne v rámci jedného konania alebo niektorú z vecí na samostatné konanie vylúči a naopak, ak aj strana sporu (účastník) podá viaceré žaloby (návrhy), je opätovne len na úvahe súdu, či z hľadiska hospodárnosti konania bude tieto veci prejednávať samostatne, alebo v spoločnom konaní po vydaní uznesenia o spojení vecí. Zo skutočnosti, že zákon s konaním o rozvod manželstva ex lege spája aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode, teda nevyplýva, že by súd spolu s uvedeným konaním nemohol viesť aj iné konanie, ale znamená len toľko, že ak sa vedie konanie o rozvod manželstva, spolu s ním sa vždy vedie i konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode a že uvedené druhé konanie od konania o rozvod manželstva nemožno odlúčiť vylúčením tejto veci na samostatné konanie. Nakoľko konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktorého rodičia spolu nežijú, sa týka tých istých účastníkov konania a skutkovo súvisí aj s návrhom na rozvod manželstva a na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode, keď v oboch konaniach by bolo potrebné vykonať dokazovanie ohľadne odôvodnených potrieb maloletého a schopností a možností ich rodičov, súd oba uvedené návrhy prejednal v jednom konaní.

28. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že odkedy druhý manžel (otec) spoločnú domácnosť opustil z dôvodu, že bol vzatý do väzby, maloletý D. spočiatku býval v domácnosti s Z. D.Č. a so starou matkou, keď sa nevedel zmieriť so skutočnosťou, že navrhovateľka voči druhému manželovi vypovedala a že bol tento vzatý do väzby. Zároveň však v konaní vyšlo najavo, že postupom času došlo k normalizácii vzťahov medzi navrhovateľkou (matkou) a maloletým, maloletý dobrovoľne odišiel bývať k matke a s touto žije od začiatku augusta 2020. Zo zhodných vyjadrení matky, maloletého i Z. D.a vyplynulo, že maloletý sa sám rozhodol pre návrat k matke, že matka zabezpečuje všetky potreby maloletého a že matka i maloletý si zhodne želajú, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti. Hoci možno mať mierne pochybnosti o pripravenosti matky takúto úlohu zvládnuť v plnom rozsahu, nakoľko je v súčasnosti liečená v psychiatrickej ambulancii, súd má za to, že vzhľadom k veku maloletého (17 a trištvrté roka), skutočnosť, že matka až do vzatia druhého manžela do väzby starostlivosť o maloletého zvládala, ako aj vzhľadom k skutočnosti, že v domácnosti, v ktorej s maloletým žije, žijú aj jej rodičia, ktorí jej v prípade potreby môžu s výchovou maloletého pomôcť, mal súd za to, že nie je v záujme maloletého tohto zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a to aj osobitne s ohľadom na výsluch maloletého, ktorý svoju vôľu ostať s matkou jednoznačne vyjadril. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd mal. do osobnej starostlivosti matky zveril, a to tak na čas po rozvode manželstva, ako aj na čas do právoplatného skončenia konania o rozvode manželstva, a zároveň určil, že matka je oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, nakoľko je to matka, ktorá z dôvodu, že s mal. v spoločnej domácnosti žije, najlepšie pozná jeho potreby a zároveň druhý manžel (otec) právo mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok z výkonu trestu odňatia slobody reálne nemôže vykonávať.

29. Pokiaľ sa jedná o otázku vyživovacej povinnosti a o jej rozsah, súd vychádzal zo záveru, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, že súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, že dieťa sa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

30. Z vykonaného dokazovania pritom vyplynulo, že pokiaľ sa jedná o maloletého (t. č. vo veku viac ako 17 rokov), tento navštevuje strednú školu v Želovciach, kde cesta autobusom a späť stojí 1,70 Eur na deň. Na stravu aj s navrhovateľkou vynaloží 200-250,- Eur, strava v škole ho stojí 6,- Eur, ošatenie na 3 mesiace asi 150,- Eur, kredit 10,- Eur mesačne. Iné pravidelné výdavky maloletý nemá. Navrhovateľka poberá celkovo sumu 267,- Eur (dávka v hmotnej núdzi a 2 x prídavok na dieťa), z toho jeden prídavok na dieťa posielala staršiemu synovi. Je evidovaná na úrade práce, ale v súčasnosti je stále pracovne neschopná. Druhý manžel má základné vzdelanie, opakovane sa pokúsil o samovraždu, mal by užívať lieky na psychiku. Pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody dosahoval zárobok okolo 100 Eur mesačne. Dosiaľ z výkonu trestu na výživu maloletého neprispel. Vzhľadom k skutočnosti, že druhý manžel sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, má len základné vzdelanie a aj pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody dosahoval len zárobok okolo 100 Eur mesačne, mal súd za

to, že v možnostiach druhého manžela (otca) nie je prispievať na výživu maloletého viac ako v zákonom stanovenej minimálnej výške (30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c/ zák. č. 601/2003 Z. z., čo v súčasnosti predstavuje 29,42 Eur) . Druhý manžel je povinný výživné uhradiť vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 1.8.2020 odkedy sa maloletý nachádza v osobnej starostlivosti navrhovateľky (III. výrok).

31. Za obdobie od 1.8.2020 do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vzniklo druhému manželovi ročné výživné na mal. mal. vo výške 58, 84 Eur [29,42 Eur x 2 mesiace (od augusta 2020 do septembra 2020)], ktoré mu súd povolil splácať v primeraných 10 Eur mesačných splátkach počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu. Pri určovaní výšky splátok súd zohľadnil výšku určeného výživného, majetkovú situáciu druhého manžela ako aj skutočnosť, aby ročné výživné bolo uhradené približne do pol roka odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia (IV. výrok).

32. Zároveň v poradí siedmym výrokom súd druhého manžela zaviazal prispievať na výživu maloletého minimálnym výživným vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, keď s poukazom na ustálenú judikatúru (k uvedenému pozri napr. R 31/1968, R 8/1982, či rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 306/2009) výrok III o určení povinnosti druhého manžela prispievať na výživu mal. počnúc dňom 1.8.2020, stratí nadobudnutím právoplatnosti výroku o rozvode manželstva účinky.

33. Z dôvodu, že rodičia maloletého dieťa nežiadali styk otca s maloletým upraviť, súd styk otca s maloletým neupravoval (§ 25 ods. 2 časť vety za bodkočiarkou ZR).

34. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne tak špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

35. Po vyhlásení tohto rozsudku sa navrhovateľka, Z. D.Č. a kolízny opatrovník vzdali práva na odvolanie voči všetkým výrokom tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Veľký Krtíš.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Okrem toho sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.